

Kapenga whenua kia kaua e pangia e nga tikanga o Tekiona 117 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894."

PLUNKET, Kawana.

OTA A TE KAUNIHERA.

I te Tari o te Kawanatanga, i Poneke, i tenei te rua-tekau-ma-whitu o nga ra o Nowema, 1905.

Tu ana i reira:

KO TE RIGHT HONOURABLE R. J. SEDDON HEI TUMUAKI O TE KAUNIHERA I TAUA RA.

NOTE MEA i raro i nga tikanga o tekiona wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," kua meinga hei Ture, ka ahei te Kawana i runga i te Ota a tona Kaunihera, ki te kape atu kia kaua e pangia e nga tikanga o te tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894" (ka kii i muri ake nei ko "taua Ture"), mo tetahi wa poto, wa roa ranei, i runga ano i nga ritenga me nga tikanga me nga here e ata whakaaturia ana i roto i taua ota, tetahi whenua, tetahi paanga, whai taketanga ranei ahakoa kei hea e takoto ana, e ekengia ana e te mana o taua tekiona; a ka ahei hoki ia ki te kape pera atu i tetahi whenua mo te taha anake ki te tangata kei ia e rihi ana taua whenua, mo tetahi atu tangata ranei e noho whai-tikanga ana i runga i tetahi whenua kua whakapaia e ia, kua utua ranei e ia he moni ki nga tangata Maori mo ratou taua whenua hei rihi hei hoko ranei i taua whenua i mua atu i te mananga o taua Ture: Engari kua te Ota a te Kaunihera i whakaputaina i raro i nga tikanga o tenei tekiona, e whai mana kia pau ra ano nga marama e rua i muri iho i te ra i panuitia ai i roto i te *Gazette*: Engari hoki ko ia tuku i mahia i whakaotia ranei i raro i nga tikanga o tenei tekiona me ata whakamana e te Kooti i raro i nga tikanga o te rima-tekau-ma-toru o nga tekiona o taua Ture:

A notemea kua puta te kupu a te Kaunihera Takiwa Whenua Maori o Maniapoto-Tuwharetoa, i te tekau-ma-toru o nga ra o Mei, kotahi mano e iwa rau ma rima, i tae mai nei i te rua-tekau-ma-iwa o nga ra o Hune, kotahi mano e iwa rau ma rima, whakaatu mai ki te Kawana, he mea pai kia kapea katoa era poraka wahi whenua ranei e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, kia kua e pangia e nga tikanga o te tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," he mea kia taea ai te tuku i runga i te rihi mo tetahi wa kia kua e roa atu i te rua-tekau-ma-tahi nga tau:

Na reira, tenei His Excellency te Kawana o te Koroni o Niu Tireni, i runga i tana whakahaerenga i nga mana kua whakataua nei ki runga ki ia e tekiona wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," i runga hoki i te kupu tohutohu, kupu whakaae hoki a te Kaunihera Whiriwhiri o taua koroni, ka kape nei kia kua ai e tau nga tikanga o tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," ki runga ki katoa era poraka wahi whenua ranei, e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, he mea kia taea ai te tuku i runga i te rihi mo tetahi wa kia kua e roa atu i te rua-tekau-ma-tahi nga tau.

KUPU APITI.

WHAKAATURANGA O TE PORAKA E MOHIOTIA NEI KO PUKETAPU A.

1. Tera piihi wahi whenua katoa koina tetahi wahi o te Puketapu Poraka, kei roto i nga Takiwa Ruuri o Tuhua me Piopotea e takoto ana, tona nui e 640 nga eka, nui ake iti iho ranei. Ko nga rohe: Timata i te taha o te ngahere totara i te taha ki Taringamotu, i tetahi wahi i te raina tika e takoto maro atu ana i te whare a Te Hira, ko te tawhiti atu i taua whare 10 pea nga tiini (e takoto ana i te taha whaka-te-raki o te ngahere koina i te rohe hauauru-ma-raki o te poraka e mohiotia nei ko Puketapu A Poraka) tae atu ki te huinga o te Patate ara te Tunawhararoa Awa me te Pungapunga Awa, haere tonu atu i taua whare o Te Hira ra runga i taua raina ki tetahi wahi e 53.4 tiini te tawhiti atu i taua whare; ka whati whakarere i runga i te tikanga marangai-ma-raki ko te roa kia kua e roa atu i te 80 nga tiini, ahu atu i reira ma tetahi raina tika tonu ki te huinga atu o te Patate ara te Tunawhararoa Awa me te Pungapunga Awa; ahu whaka-te-hauauru atu i reira ra roto i taua awa o Pungapunga ki tetahi raina kua oti te tapahi i runga ake o taua huinga awa ra i te taha o te Pungapunga Awa ko te tawhiti e 90 pea nga tiini; ahu whaka-te-hauauru-ma-raki atu i reira ra tetahi raina tika tonu tae atu ki tetahi wahi i te taha a te ngahere totara i te taha ki Taringamotu, a i runga i tenei me te rohe i te taha o te ngahere totara i te wahi i whakahuatia whakamutungatia nei e uru ai nga eka e 640.

WHAKAATURANGA O TE PORAKA E MOHIOTIA NEI KO PUKETAPU B.

2. Tera piihi wahi whenua katoa ranei koi nei tera atu wahi o taua poraka, tona nui e 640 nga eka. Ko te rohe: I te taha marangai-ma-raki ko te rohe hauauru-ma-tonga o taua wahi o te Puketapu Poraka e mohiotia nei ko te A Poraka, kua whakaaturia i runga ake nei ko te roa e ahua rite ana ki te 100 tiini; ahu atu i te pito tino hauauru-ma-tonga o taua rohe i whakahuatia whakamutungatia nei (peeke xv.) haere whaka-te-hauauru atu ra te taha o te Pungapunga Awa, ko te roa e 40 pea nga tiini, ki tetahi wahi i te awa o Pungapunga, e hangai atu ana ki tetahi peeke he xiii. te nama; ahu whaka-te-hauauru atu i reira ma tetahi raina tika tonu i te awa o Pungapunga (e hangai atu ana ki taua peeke xiii), ko te roa e 40 pea nga tiini; ahubauauru-ma-raki atu i reira ra tetahi raina tika tonu tae atu ki tetahi wahi i te taha o te ngahere totara i te taha ki Tari ngamotu, ko te roa 110 pea nga tiini; a i runga i tenei me te rohe i te taha o te ngahere totara, i te wahi i whakahuatia whakamutungatia nei (koi nei te pito hauauru-ma-raki o Poraka A) e uru ai nga eka e 640.

ALEX. WILLIS,

Kai-tuhituhi o te Kaunihera Whiriwhiri

Kapenga whenua kia kaua e pangia e nga tikanga o Tekiona 117 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894."

PLUNKET, Kawana.

OTA A TE KAUNIHERA.

I te Tari o te Kawanatanga, i Poneke, i tenei te rua-tekau-ma-whitu o nga ra o Nowema, 1905.

Tu ana i reira:

KO TE RIGHT HONOURABLE R. J. SEDDON HEI TUMUAKI O TE KAUNIHERA I TAUA RA.

NOTE MEA i raro i nga tikanga o tekiona wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," kua meinga hei Ture, ka ahei te Kawana i runga i te Ota a tona Kaunihera, ki te kape atu kia kua e pangia e nga tikanga o te tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894" (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), mo tetahi wa poto, wa roa ranei, i runga ano i nga ritenga me nga tikanga me nga here e ata whakaaturia ana i roto i taua ota, tetahi whenua, tetahi paanga, whai taketanga ranei ahakoa kei hea e takoto ana, e ekengia ana e te mana o taua tekiona; a ka ahei hoki ia ki te kape pera atu i tetahi whenua mo te taha anake ki te tangata kei ia e rihi ana taua whenua, mo tetahi atu tangata ranei e noho whai-tikanga ana i runga i tetahi whenua kua whakapaia e ia, kua utua ranei e ia he moni ki nga tangata Maori no ratou taua whenua hei rihi hei hoko ranei i taua whenua i mua atu i te mananga o taua Ture: Engari kua te Ota a te Kaunihera i whakaputaina i raro i nga tikanga o tenei tekiona, e whai mana kia pau ra ano nga marama e rua i muri iho i te ra i panuitia ai i roto i te *Gazette*: Engari hoki ko ia tuku i mahia i whakaotia ranei i raro i nga tikanga o tenei tekiona me ata whakamana e te Kooti i raro i nga tikanga o te rima-tekau-ma-toru o nga tekiona o taua Ture: